

LAHDEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2020

Kaupunginjohtaja

Pekka Timonen 23.3.2021

LAHTI

LAHTI

winner 2021

EUROPEAN
GREEN CAPITAL

An initiative of the
European Commission

120 039 lahtelaista

LAHTI

LAHDEN KAUPUNKI

TAPAHTUMIA TILIKAUDELTA

- Koronapandemian rajoitustoimet ja suositukset vaikuttivat laajasti kaupungin palveluihin.
- Eteläinen kehätie avattiin liikenteelle joulukuussa 2020.
- Kestävä Lahti-säätiö Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoden toteuttajaksi.
- Uudet monitoimitalot rakenteilla.
- Johtamisjärjestelmän valmistelu ja pormestarimallista luopuminen.
- Työllisyyden kuntakokeilun valmistelu.

POIKKEUKSELLINEN TALOUSVUOSI 2020

- Koronapandemia aiheutti maailmanlaajuisesti syvän taantuman maailmantalouteen.
- Maailmankauppa alkoi palautua kesästä 2020 alkaen, mutta pandemia esti talouden normalisoitumista useilla talousalueilla.
- Suomessa koronapandemian vaikutus talouteen jäi monia maita vähäisemmäksi. Valtiovarainministeriön (VM) mukaan Suomen talous supistui 3,3 prosenttia vuonna 2020.
- Vuonna 2021 VM arvioi talouden kasvavan ripeästi ja talouskasvun kiihtyvän 2,5 prosenttiin. Bruttokansantuetteen (BKT) arvioidaan kasvavan 2,0 prosenttia vuonna 2022 ja 1,4 prosenttia vuonna 2023.
- Koronapandemian kehitys vaikuttaa merkittävästi talouden kehitykseen. Euroopan unioni on aloittanut voimakkaita toimia tuotannon ja kysynnän elvyttämiseksi. Suomen hallitus on suunnitellut ja päättänyt toimista, jotka tukevat tuotantoa ja elvyttävät taloutta.

PÄIJÄT-HÄMEEN KUNNILLE ENNAKOITUA PAREMMAT TULOKSET

- Koronatukipakettien ja ennakoitua paremman verokehityksen myötä usean kunnan talous oli ylijäämäinen vuonna 2020. Valtion kuntien koronatukipaketit kattoivat pandemiasta aiheutuvan toimintatuottojen laskun ja toimintakulujen kasvun sekä vahvistivat tilikauden tulosta.
- Tukipaketit olivat kertaluonteisia eivätkä ratkaise kuntatalouden paineita tulevina vuosina. Valtion kunnille lisäämät tehtävät, väestön ikääntyminen ja tulojen menoja hitaampi kasvu aiheuttavat kunnille suuria haasteita.
- Lahden kaupungin vuosikate parani ja tilikauden tulos nousi vahvasti positiiviseksi. Investoinnit toteutuivat talousarviota pienempinä.

Koronavalmiuden johtoryhmä

KORONAN VAIKUTUKSET LAHDEN KAUPUNGILLE

Toimintatuotot

- Koronapandemian takia kaupungin toiminta supistui ja toimintatuotot laskivat noin 8,1 milj. euroa.
- Tuloja jäi kertymättä erityisesti joukkoliikenteessä, pysäköinnissä, varhaiskasvatuksessa sekä kaikissa kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluissa.
- Pandemian aiheuttamia negatiivisia vaikutuksia verotulokertymään ei ole pystytty arvioimaan poikkeuksellisten erien ja jako-osuuksien korotusten vuoksi.

Toimintakulut

- Pandemiasta johtuvat rajoitukset toivat säästöä toimintakuluihin 7,6 milj. euroa, erityisesti liikunta-, kulttuuri-, kirjasto-, museo-, orkesteri- ja teatteripalveluissa sekä joukkoliikenteessä.
- Lisäkustannuksia syntyi kokonaisuudessaan 5,8 milj. euroa, joka työmarkkinatuen lisäksi aiheutui suojarustehankinnoista, tehostetusta siivouksesta ja yksittäispakatuista ateriakustannuksista.

Valtio tuki kuntien toimintaa koronapaketilla, josta Lahden osuus oli 42,2 milj. euroa.

Tuesta valtionosuudet olivat 32,5 milj. euroa, joka sisältää 2,4 milj. euroa vuosina 2021–2022 takaisin maksettavaa osuutta. Yhteisöveron korotus oli 6,6 milj. euroa ja erillishaettujen avustusten määrä 3,1 milj. euroa.

KUNTATALOUDEN KEHITYSSUUNTIA

- Kuntatalouden näkymät ovat haastavat ja koronapandemialla tulee olemaan merkittäviä pitkän ajan vaikutuksia kuntatalouteen.
- Kuntatalouden menojen kasvun arvioidaan maltillistuvan vuonna 2021.
- Kuntien tulojen kasvu jää vaatimattomaksi valtionosuuksien laskiessa, kun kuntatalouden tukitoimet pienentyvät.
- Väestön ikääntyminen lisää sosiaali- ja terveystalouden kasvua ja heikentää verotulojen kehitystä ennustekaudella.
- Kunnallisveroprosentteihin kohdistuu merkittäviä korotuspaineita ja kuntatalouden velkaantumisen ennustetaan jatkavan ripeää kasvua.
- Rakenteellisten uudistusten lisäksi kuntataloudessa tarvitaan kuntien omia tuottavuus- ja sopeutustoimia.

TILINPÄÄTÖS 2020

	TP 2020	TP 2019
Asukasluku (31.12)	120 039	119 823
Tuloveroprosentti	20,75 %	20,75 %
Verotulot (1 000 €)	504 619	475 356
Vuosikate (1 000 €)	92 887	26 443
Vuosikate % poistoista	182,8 %	55,2 %
Investoinnit netto (1 000 €)	93 166	101 810
Lainakanta, kaupungin tase (1 000 €)	873 709	841 790
Lainakanta, kaupungin tase €/asukas	7 279	7 025
Kaupungin omaan käyttöön otetut lainat (1 000 €)	349 200	298 400
Kaupungin omaan käyttöön otetut lainat €/asukas	2 909	2 490

Vuosikate 92,9 milj.

= tulojen ja menojen erotus, joka jää käytettäväksi investointien rahoittamiseen ja lainojen lyhentämiseen

Vuosikate 182,8 % poistoista**Nettoinvestoinnit 93,2 milj.**

TILINPÄÄTÖS VS ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO

SIS. TASEYKSIKÖT, SISÄISET ERÄT JA SISÄISTEN KATTEIDEN ELIMINOINNIT

1 000 €	TP 2020	TA alkup. 2020	Muutos- %
Toimintatuotot	152 808	154 561	-1,1 %
Valmistus omaan käyttöön	1 175	1 114	5,5 %
Toimintakulut	-822 220	-839 344	-2,0 %
TOIMINTAKATE	-668 237	-683 669	-2,3 %
Verotulot	504 619	496 650	1,6 %
Valtionosuudet	243 834	209 790	16,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	12 671	15 092	-16,0 %
VUOSIKATE	92 887	37 862	145,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-50 703	-47 451	6,9 %
Satunnaiset erät	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	42 183	-9 589	539,9 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys (+)	272	82	232,3 %
Rahastojen lisäys (-)/vähennys (+)	-136	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	42 320	-9 507	545,2 %

MUUTOKSET MILJ. EUROA

- Toimintatuotot -1,8 milj.
 - Myyntituotot -3,6 milj.
 - Maksutuotot -5,1 milj.
 - Tuet ja avustukset +7,2 milj.
 - Vuokratuotot +0,4 milj.
 - Muut toimintatuotot -0,7 milj.
- Toimintakulut -17,1 milj.
 - Henkilöstökulut -7,8 milj.
 - Palvelujen ostot -11,1 milj.
 - Aineet, tarvikkeet ja tavarat -2,7 milj.
 - Avustukset +7,7 milj.
 - Muut toimintakulut -3,3 milj.
- Verotulot +8,0 milj.
- Valtionosuudet +34,0 milj.
- Rahoitustuotot ja -kulut -2,4 milj.
- Poistot +3,3 milj.

TILINPÄÄTÖS 2020 VS TILINPÄÄTÖS 2019

1 000 €	TP 2020	TP 2019	Muutos %	Erotus
Toimintatuotot	86 898	93 283	-6,8 %	-6 385
Valmistus omaan käyttöön	1 175	998	17,8 %	178
Toimintakulut	-756 311	-745 757	1,4 %	-10 554
TOIMINTAKATE	-668 238	-651 477	2,6 %	-16 761
Verotulot	504 619	475 356	6,2 %	29 263
Kunnallisvero	434 333	403 837	7,6 %	30 496
Yhteisövero	32 227	29 403	9,6 %	2 824
Kiinteistövero	38 059	42 116	-9,6 %	-4 057
Valtionosuudet	243 834	193 871	25,8 %	49 963
Rahoitustulot ja -menot	12 672	8 693	45,8 %	3 978
Korkotuotot	8 465	8 478	-0,2 %	-13
Muut rahoitustuotot	20 028	18 933	5,8 %	1 096
Korkokulut	-11 948	-13 117	-8,9 %	1 169
Muut rahoituskulut	-3 874	-5 601	-30,8 %	1 727
VUOSIKATE	92 887	26 443	251,3 %	66 444
Poistot ja arvonalentumiset	-50 703	-47 927	5,8 %	-2 777
Satunnaiset erät	0	941	-100,0 %	-941
TILIKAUDEN TULOS	42 183	-20 542	305,3 %	62 726
Poistoeron lisäys(-)/vähennys (+)	272	227	20,0 %	45
Rahastojen lisäys (-)/vähennys (+)	-136	0	0,0 %	-136
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	42 320	-20 315	308,3 %	62 635

MUUTOKSET MILJ. EUROA

- Tilikauden tulos +62,7 milj.
- Toimintakate -16,8 milj.
- Verotulot +29,3 milj.
- Valtionosuudet +50,0 milj.
- Rahoitustulot ja -menot +4,0 milj.
- Poistot ja arvonalentumiset -2,8 milj.

LAHDEN KAUPUNKI HENKILÖSTÖ

Henkilöstö lukuina

3 595 Henkilöstö-
määrä

76 %
vakituisia

82 %
kokoaikaisia

Keski-ikä **45,8** vuotta

78 %
naisia

22 %
miehiä

6

3 148 Henkilötyövuotta

163,8 Henkilöstökulut,
milj. euroa

Eläkkeelle siirtyi **85** työntekijää

61,3
Eläkkeelle siirtyneiden
keski-ikä, vuotta

5,7 %
Lähtö-
vaihtuvuus

Yleisimmin käytetyt tehtävänimikkeet

- 1 Varhaiskasvatuksen hoitaja
- 2 Peruskoulun luokanopettaja
- 3 Varhaiskasvatuksen opettaja
- 4 Koulunkäyntiavustaja
- 5 Tuntiopettaja

7

KOKONAISTULOT JA –MENOT LASKELMA

1 000 €	TP 2020	%	TP 2019	%
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	86 898	8,9 %	93 283	10,01 %
Verotulot	504 619	51,6 %	475 356	51,03 %
Valtionosuudet	243 834	24,9 %	193 871	20,81 %
Korkotuotot	8 465	0,9 %	8 478	0,91 %
Muut rahoitustuotot	20 028	2,0 %	18 933	2,03 %
Satunnaiset tuotot	0	0,0 %	941	0,10 %
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 304	0,1 %	628	0,07 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 222	0,9 %	9 668	1,04 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	44 375	4,5 %	40 291	4,33 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000	6,1 %	90 000	9,66 %
Kokonaistulot yhteensä	978 746	100,0 %	931 448	100 %
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	756 311	84,7 %	745 757	77,08 %
– Valmistus omaan käyttöön	-1 175	-0,1 %	-998	-0,10 %
Korkokulut	11 948	1,3 %	13 117	1,36 %
Muut rahoituskulut	3 874	0,4 %	5 601	0,58 %
Tulorahoituksen korjaukset	-395	0,0 %	1 428	0,15 %
Investoinnit				
Investointimenot	94 469	10,6 %	102 438	10,59 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0 %	54 850	5,67 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	40 345	4,5 %	44 601	4,61 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-12 264	-1,4 %	771	0,08 %
Kokonaismenot yhteensä	893 113	100,0 %	967 565	100 %

Kokonaistulot ja -menot laskelma kuvaa rahanlähteitä ja -käyttöä

Kokonaistulot 978,7 milj. €

Kokonaismenot 893,1 milj. €

Erotus 85,6 milj. €

Suurin tuloerä verotulot 51,6 %

Suurin menoerä toimintakulut 84,7 %

RAHOITUSLASKELMA

1 000 €	TP 2020	TP 2019
Toiminnan rahavirta	93 282	25 956
Vuosikate	92 887	26 443
Satunnaiset erät	0	941
Tulorahoituksen korjauserät	395	-1 428
Investointien rahavirta	-83 943	-92 142
Investointimenot	-94 469	-102 438
Rahoitusosuudet investointeihin	1 304	628
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 222	9 668
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	9 338	-66 186
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	44 375	-14 559
Antolainasaamisten lisäykset	0	-54 850
Antolainasaamisten vähennykset	44 375	40 291
Lainakannan muutokset	31 919	44 628
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000	90 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 345	-44 601
Lyhytaikaisten lainojen muutos	12 264	-771
Muut maksuvalmiuden muutokset	-53 128	-11 618
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	23 166	18 451
Rahavarojen muutos	32 505	-47 735

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, euroa

TP 2020**TP 2019**

-108 722 984 -158 319 180

Investointien tulorahoitus, %

99,7 %

24,3 %

Lainanhoitokate

2,0

0,7

Laskennallinen lainanhoitokate

0,9

0,3

Kassan riittävyys, pv

29,3

15,2

LAHDEN KAUPUNKI

TASE

Lainat ja vuokravastuut

7 882 €/asukas

Omavaraisuusaste

39,4 %

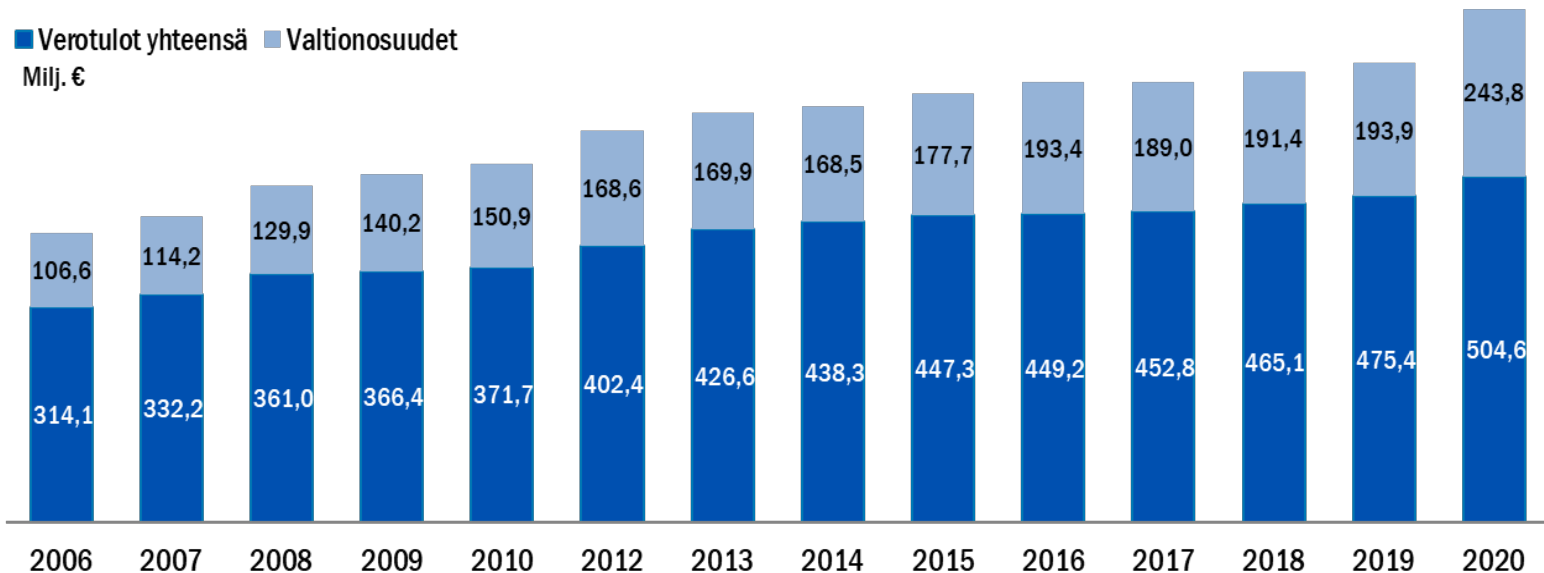
Suhteellinen

velkaantuneisuus

112,1 %

1 000 €	TP 2020	TP 2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	74 693	5 594
Aineelliset hyödykkeet	684 609	711 680
Sijoitukset	634 176	683 166
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	248	188
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	55	31
Saamiset	114 130	83 170
Rahoitusarvopaperit	6 496	6 496
Rahat ja pankkisaamiset	66 309	33 805
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 580 716	1 524 130
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	621 697	579 241
Peruspääoma	437 196	437 196
Arvonkorotusrahasto	80	80
Muut omat rahastot	10 697	10 561
Edellisten tilikausien ylijäämä	131 404	151 719
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	42 320	-20 315
VARAUKSET	1 043	1 315
PAKOLLISET VARAUKSET	17 582	13 014
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 723	2 889
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	795 764	768 423
Lyhytaikainen	141 908	159 248
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 580 716	1 524 130

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET 2006-2020

Vuosien 2006—2015 osalta yhdistelty Lahden ja Nastolan tilinpäätöstiedot

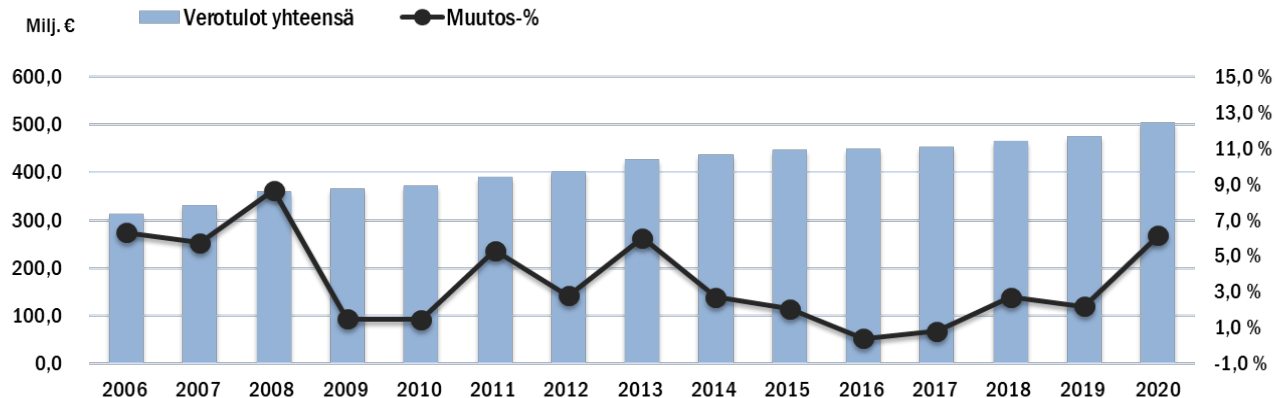
LAHDEN KAUPUNKI

VEROTULOT

1 000 €	TP 2020	alkup. TA 2020	alkup. TA/TP Muutos-%
Kunnan tulovero	434 333	425 000	2,2 %
Yhteisövero	32 227	30 000	7,4 %
Kiinteistövero	38 059	41 650	-8,6 %
Yhteensä	504 619	496 650	1,6 %

VEROTULOJEN KEHITYS

Vuosien 2006–2015 osalta yhdistelty Lahden ja Nastolan tilinpäätöstiedot

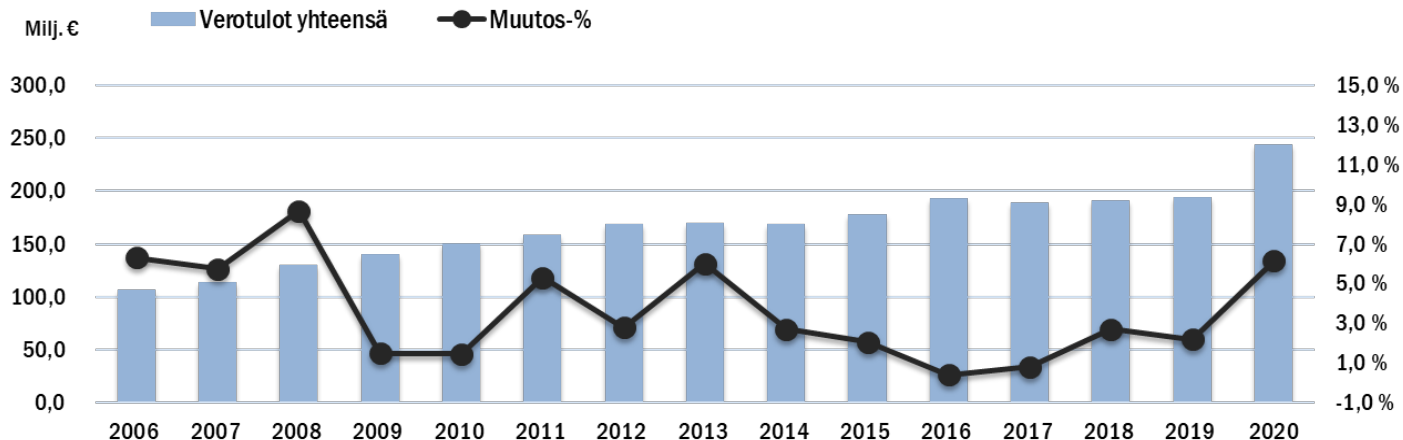

VALTIONOSUUDET

1 000 €	TP 2020	alkup. TA 2020	alkup. TA/TP Muutos-%
Valtionosuudet	243 834	209 790	16,2 %

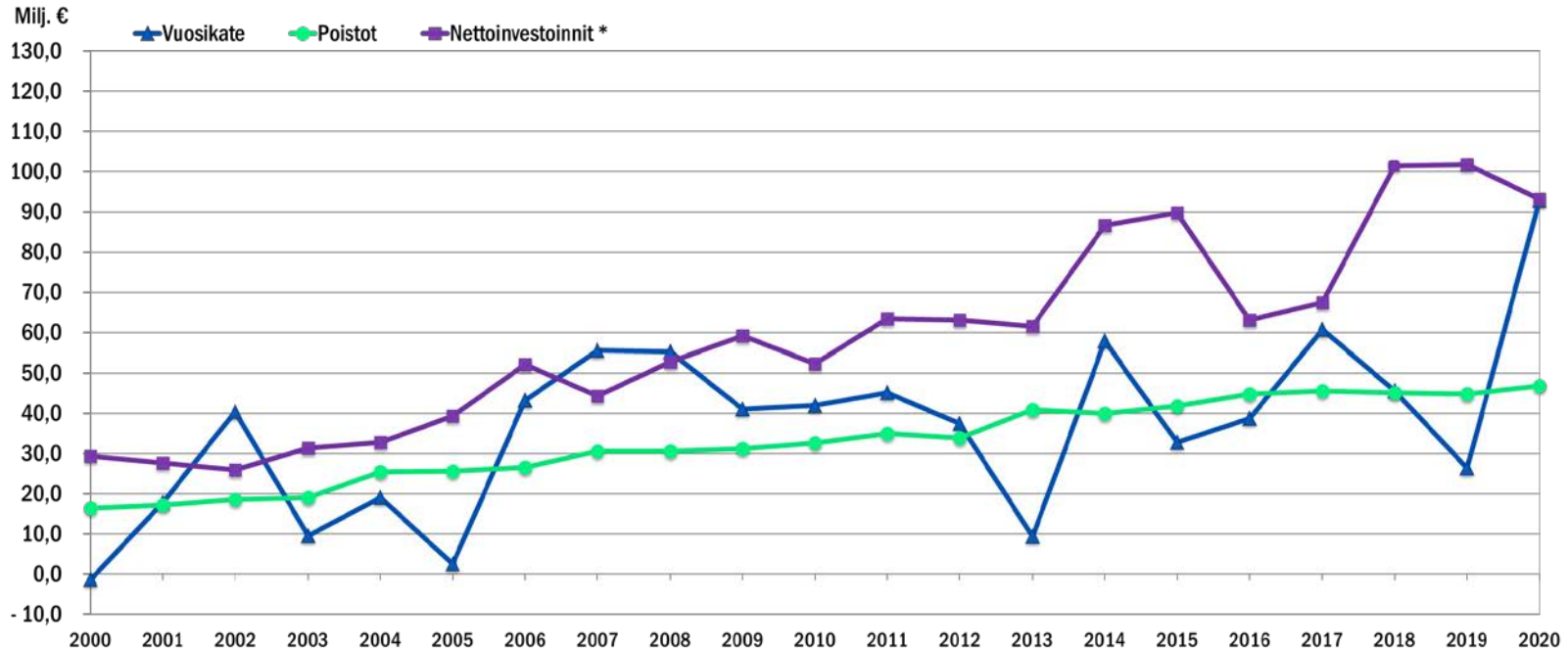
VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS

Vuosien 2006–2015 osalta yhdistelty Lahden ja Nastolan tilinpäätöstiedot

VUOSIKATE, POISTOT JA NETTOINVESTOINNIT 2000–2020

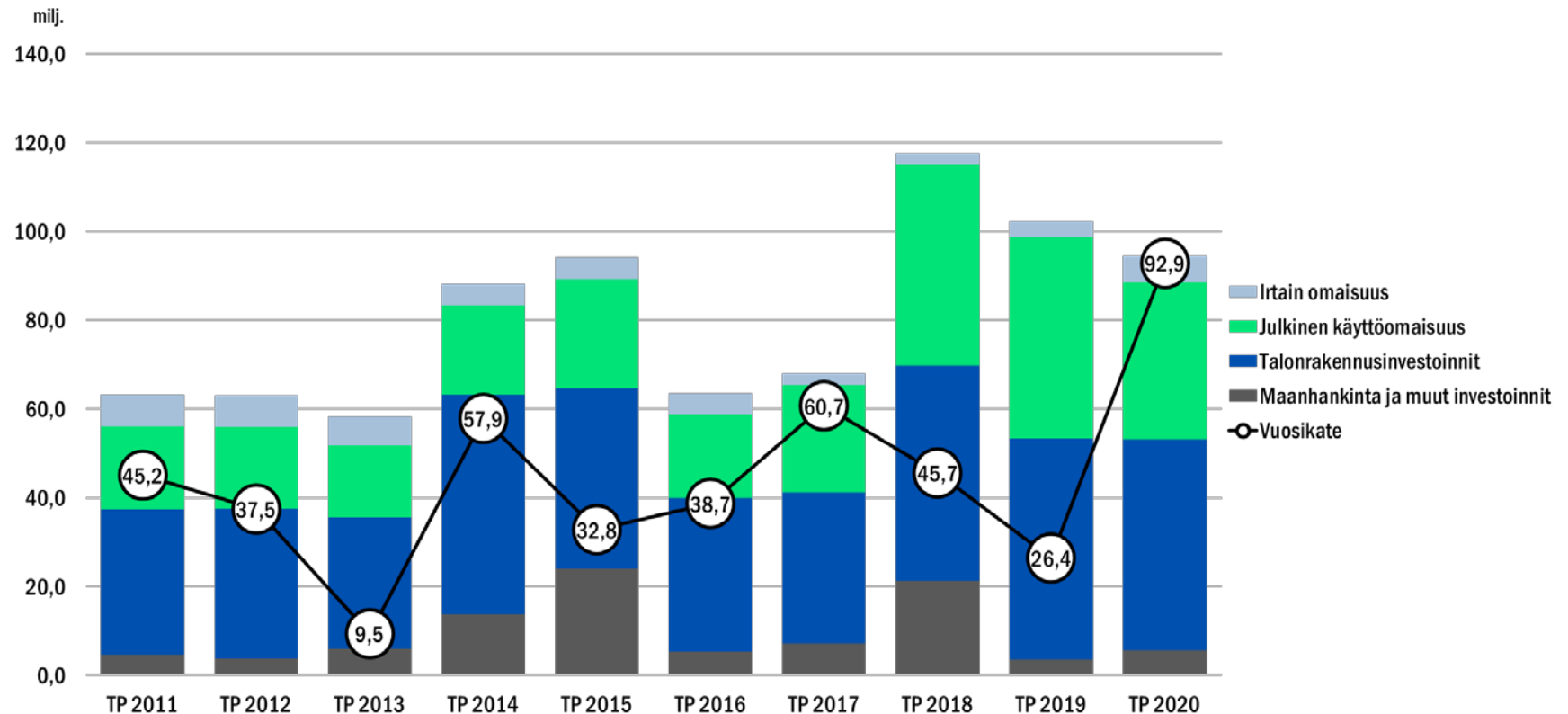
VUOSIEN 2000-2015 OSALTA YHDISTELTY LAHDEN JA NASTOLAN TILINPÄÄTÖSTIEDOT

* Nettoinvestoinnit= investointimenot-rahoitusosuudet investointimenoihin

BRUTTOINVESTOINNIT RYHMITTÄIN 2011–2020

VUOSIEN 2011-2015 OSALTA YHDISTELTY LAHDEN JA NASTOLAN TILINPÄÄTÖSTIEDOT

SUURIMMAT INVESTOINTIKOHTTEET 2020

TALONRAKENNUS 47,5 milj.

- Perusparannusinvestoinnit
 - Kannaksenkatu 22 (muotoiluinstituutti) 3,0 milj.
 - Kaupunginteatteri 1,1 milj.
 - Sibeliustalo 1,5 milj.
- Korvausinvestoinnit
 - Launeen monitoimitalo 5,0 milj.
 - Rakokiven monitoimitalo 9,0 milj.
 - Kivimaan koulun laajennus 8,2 milj.
 - Laaksokatu 6 (päiväkoti) 4,3 milj.
 - Kannaksenkatu 22 (muotoiluinstituutti) 3,7 milj.
 - Renkomäen monitoimitalo 2,0 milj.
- Uusinvestoinnit
 - Kirkkokatu 16 (Paavolan kampus) 4,9 milj.

KIINTEÄ OMAISUUS 2,1 milj.

- Maata hankittiin yhteensä 142,4 hehtaaria

JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS 35,5 milj.

- Kadunrakennus 29,5 milj.
 - Josta Eteläisen kehätien rakentaminen 14,3 milj.
- Ulkovalaistus 1,9 milj.
- Viheralueiden rakentaminen 2,4 milj.
- Liikuntarakentaminen 1,5 milj.

IRTAIN OMAISUUS 5,9 milj.

- Sivistyksen palvelualueen irtainhankinnat 3,9 milj.
- ICT-hankinnat 1,4 milj.

ARVOPAPERIT JA OSUUDET 3,5 milj.

- Lahden Jäähalli Oy Spatium Toimitilat Oy:lle (apporttina) 0,8 milj.
- Kiinteistö Oy Lahden Siltavouti Lahden Talot Oy:lle (apporttina) 2,2 milj.
- Lahden Jäähalli Oy 0,4 milj.

VT12 eteläinen kehätie

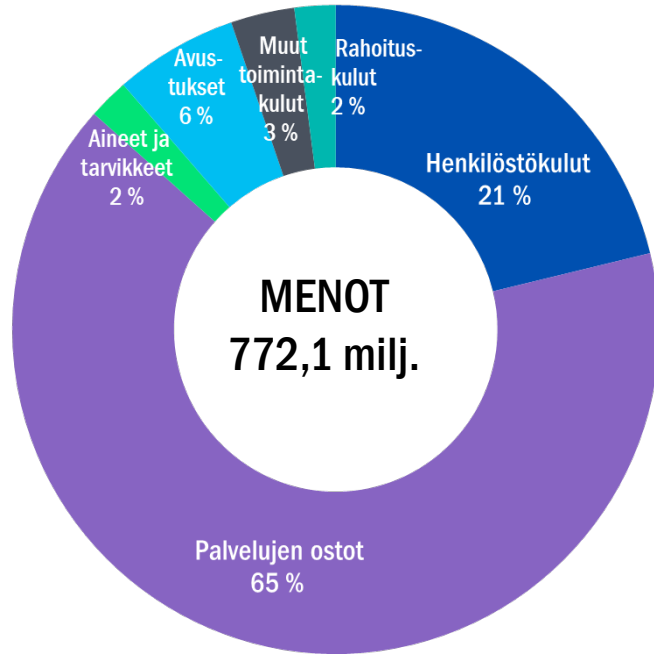
LAHTI

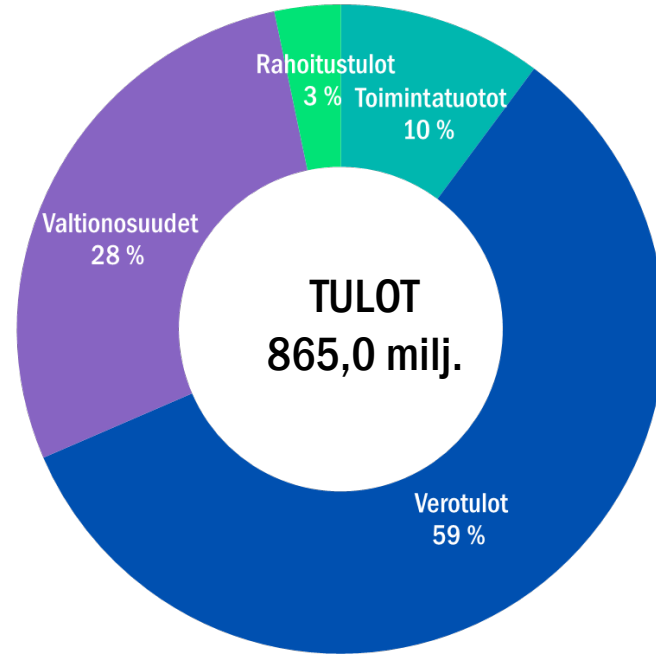
Launeen Lähde

LAHTI

MENOT JA TULOT LAJEITTAIN

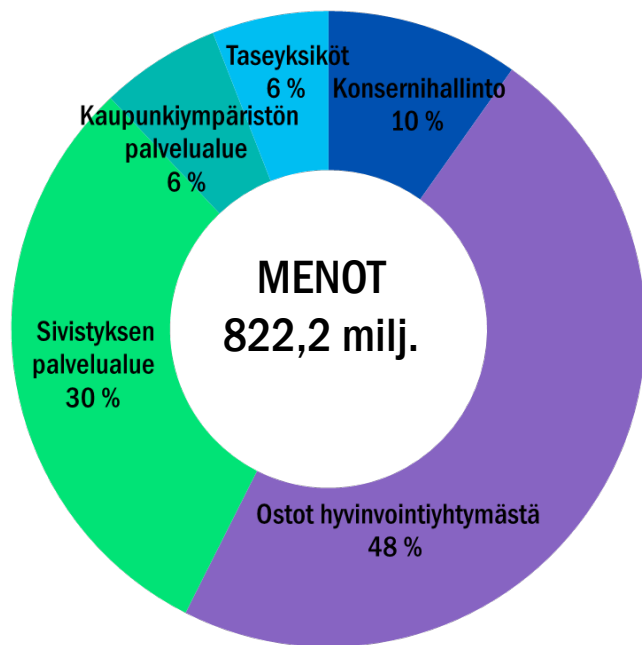
Henkilöstökulut	163,8	milj.
Palvelujen ostot	504,6	milj.
Aineet ja tarvikkeet	15,6	milj.
Avustukset	47,6	milj.
Muut toimintakulut	24,6	milj.
Rahoituskulut	15,8	milj.
Yhteensä	772,1	milj.

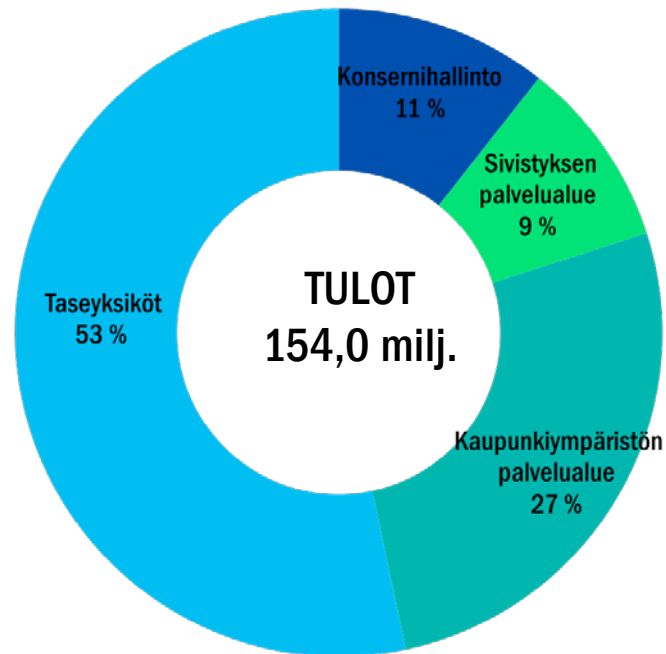
Toimintatuotot	88,1	milj.
Verotulot	504,6	milj.
Valtionosuudet	243,8	milj.
Rahoitustulot	28,5	milj.
Yhteensä	865,0	milj.

MENOT JA TULOT PALVELUALUEITTAIN

SIS. SISÄISET ERÄT

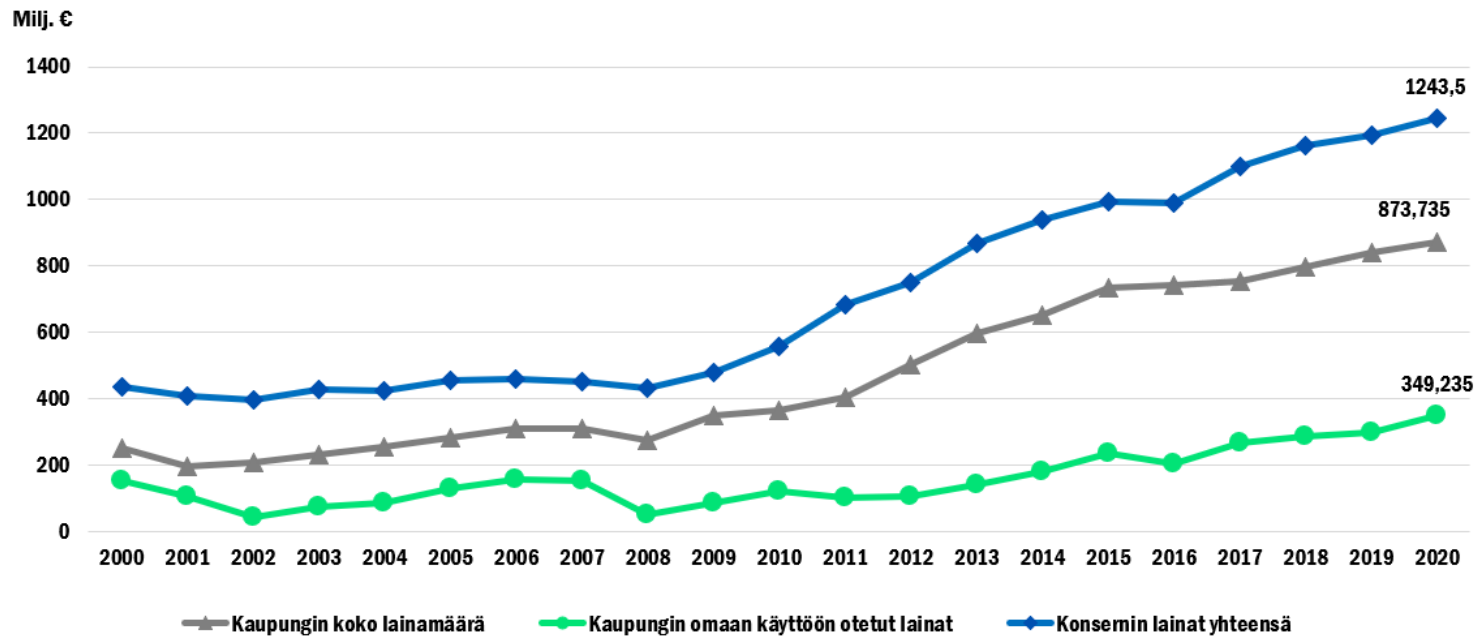
Konsernihallinto	80,7 milj.
Ostot hyvinvointiyhtymästä	391,6 milj.
Sivistyksen palvelualue	250,7 milj.
Kaupunkiympäristön palvelualue	50,3 milj.
Taseyksiköt	48,8 milj.
Yhteensä	822,2 milj.

Konsernihallinto	16,3 milj.
Sivistyksen palvelualue	14,5 milj.
Kaupunkiympäristön palvelualue	41,0 milj.
Taseyksiköt	82,1 milj.
Yhteensä	154,0 milj.

KAUPUNGIN LAINAKANTA

vuosien 2000-2015 osalta yhdistetty Lahden ja Nastolan tilinpäätöstiedot

LAINANNOSTON TOTEUTUMINEN

1 000 €	TP 2020	TA+LTA 2020
Pitkäaikaiset lainat ulkoisilta rahoittajilta	60 000	60 000
Lyhytaikaiset lainat ulkoisilta rahoittajilta (kuntatodistukset)	0	30 000
Ulkoiset lainat yhteensä	60 000	90 000

- Laina-ajat ja korkosidonnaisuudet toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Nostojen ajoitus painottui toiselle vuosipuoliskolle.
- Vuoden 2020 aikana ei myönnetty uusia antolainoja. Tilinpäätöshetkellä ei ollut nostettuna ulkoisilta rahoittajilta lyhytaikaisia lainoja.

STRATEGIAN KÄRKITOIMENPITEIDEN TOTEUTUMINEN

Noin 76 % strategian
kärkitoimenpiteistä toteutui
täysimääräisesti

100 % strategian
kärkitoimenpiteistä toteutui
osin tai kokonaan

Kärkihankkeiden toteumat 2020

1. LAHTI OPISKELUKAUPUNKI
2. LUONNOLLISET LIIKKEESSÄ
3. YRITYSTEN LAHTI
4. PALVELUTORI
5. LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI

Toteutuu 25KPL
Toteutuu osittain 8KPL
Ei toteudu 0KPL

LAHTI

TOIMINNAN JA TALouden TASAPAINO-OHJELMAN TOTEUTUMINEN

KONSERNIHALLINTO

- Monitoimitalojen tilojen käyttöasteen parantaminen käynnistettiin. Paavolan kampuksen myynti valmisteltiin vuoden 2020 aikana. Renkomäen monitoimitalon toteutuksesta elinkaarimallilla tehtiin sopimus ja suunnittelu käynnistyi.
- Valmistelun ja päätöksenteon prosessit tarkistettiin ja viranhaltijoiden, asiantuntijoiden ja toimistopalveluiden roolit määriteltiin uuteen asian- ja dokumentinhallintajärjestelmään (Dynasty). ICT-kehityö eteni perustietotekniikassa, operatiivisissa järjestelmissä sekä tilausprosesseissa ja uusien sovellusten käyttöönotossa.
- Vuoden 2020 aikana valmisteltiin yhdessä Lahden kaupunkiseudun kuntien kanssa työllisyyden kuntakokeilua, joka käynnistyy maaliskuussa 2021. Kuntakokeilun tavoitteena on tukea erityisesti vaikeasti työllistyvien henkilöiden aktivointia ja pääsyä avoimille työmarkkinoille.
- Lahti edellytti vuodelle 2020 Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymältä kuntouttavan työtoiminnan järjestämistä vähintään 1 200 työmarkkinatuella olevan lahtelaisen aktivoimiseksi. Kuntouttavan työtoiminta on vähentynyt koronapandemian rajoituksista johtuen.
- Konserniyhtiöiden tuloutukset toteutuivat talousarvion mukaisina.

Työttömyysaste 18,3%

Työllisyyden kuntakokeilu

TOIMINNAN JA TALOUDEN TASAPAINO-OHJELMAN TOTEUTUMINEN

SIVISTYKSEN PALVELUALUE

- Uusia sähköisiä palveluja: opiskelijoiden hakulomakkeet ja chat -palvelu, avustuskäytännöt, tila-varaukset, tilojen käyttöoikeudet sekä osin Wellamo-opiston laskutus. Lukiossa on otettu käyttöön sähköinen opintoilmoituslomake ja chatpalvelua on testattu opiskelijahuollossa. Vuoden 2020 aikana on valmisteltu uuden sähköisen tilavarausjärjestelmän käyttöönottoa ja se avataan 2021.
- Asiakas- ja neuvontapalveluista osa keskitettiin Palvelutorille. Tavoitteena on ollut parantaa asiakaspalvelun saatavuutta myös lisäämällä kirjastojen roolia palveluneuvonnassa ja -ohjauksessa. Tavoite on toteutunut Nastolassa: Lahti-pisteen pop up -tila on toiminut kirjastossa. Ikäihmisten tietoteknistä osaamista tukee kiertävä palveluneuvoja.
- Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus kasvoi valtuuston linjauksen mukaisesti tuottaen säästöä investointikustannuksiin.
- Tilankäyttö tehostui investointiohjelman toteutuksen mukaisesti, mutta tehostamisen taloudelliset hyödyt näkyvät vasta taloussuunnitelmakauden jälkeen.
- Ulkoliikuntapaikkojen palveluverkkosuunnitelmaa on uudistettu yhdessä Kaupunkiympäristön palvelualueen kanssa.
- Hyvinvointiyhtymän kanssa on valmisteltu perhekeskus-toimintamallia, joka käynnistyy vuoden 2021 aikana.

MALVA

Lahden uusi visuaalisten taiteiden museo

LAHTI

TOIMINNAN JA TALOUDEN TASAPAINO-OHJELMAN TOTEUTUMINEN KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE

- Joukkoliikenteen runkolinjastojen uudistus toteutetaan seuraavien vuosien aikana. Uusia toimintamalleja hyödynnetään laajasti ja ratkaisut tehdään nykyistä tehokkaammaksi ja taloudellisemmaksi. Tavoitteena on matkustajamääriä kasvattamalla ja kustannus-tehokkuutta parantamalla pienentää kaupungin vuotuista subventiota miljoona euroa vuodesta 2022 eteenpäin. Vuoden 2020 aikana kilpailutettiin ensimmäiset runkolinjasto-suunnitelman mukaiset linjat. Kilpailutuksen tuloksena saatiin yhteensä 17 sähköbussia ja 12 uusiutuvalla dieselillä liikennöivää bussia. Uudet käyttövoimat laskevat myös merkittävästi liikennöintikustannuksia. Työsuhdematkalippu saadaan käyttöön keväällä 2021.
- Asiakaspalvelua keskitettiin Palvelutorille. Palvelujen saatavuutta parannettiin myös uudistamalla sähköisiä palveluja.
- Kaupungin katuvalaistuksen kustannus- ja energiatehokkuutta parannetaan.
- Henkilöstön työhyvinvointiin ja oikeaan mitoitukseen kiinnitetään huomiota, tavoitteena poissaolojen vähentäminen ja työssä viihtymisen parantaminen. Henkilöstön projekti- ja hankintaosaamista kehitetään. Etätöiden edellyttämää johtamista ja työhyvinvointia tukevia toimintoja tulee kehittää jatkossa.

TOIMINNAN JA TALouden TASAPAINO-OHJELMAN TOTEUTUMINEN

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE 3/3

- Kaupungin katuvalaistuksen kustannus- ja energiatehokkuutta parannetaan. Valtakunnallisella kiinteistövero hankkeella tavoitellaan kaupungin kiinteistöveropohjan kattavuutta, missä hyöty tulee näkymään kaupungin verotulokertymän kasvuna. Investointitoiminnassa kehitetään investointi-päätösten valmistelua ja kehitetään investointihankkeiden hankerahoitusosaamista.
- Kunnallistekniikan investointien projektihankintojen malliasiakirjat kehitettiin ja otettiin projekteissa käyttöön. Lisäksi kehitettiin projektien tiedon keskittämisen työkaluja ja toimintamalleja.
- Kiinteistöverohanke ja rekistereiden perusparannushanke organisoitiin ja vuoden 2020 aikana kiinteistökantaa verrattiin verorekisteriin. Toimenpiteillä kasvatettiin vuoden 2020 aikana kiinteistöverokantaa noin 100 000 euron arvosta.

LAHTI-KONSERNI

TILINPÄÄTÖS 2020

Konsernipalvelujohtaja

Mika Mäkinen 23.3.2021

LAHTI

KONSERNITILINPÄÄTÖS 2020

TASEYKSIKÖT

Lahden kaupunginteatteri
Lahden kaupunginorkesteri
Lahden Tilakeskus

TYTÄRYHTEISÖT JA KUNTAYHTYMÄT

ASUMINEN JA TOIMITILAT

Lahden Talot Oy	100,00 %
Lahden Asunnot Oy	100,00 %
Lahden Palveluasunnot Oy	100,00 %
Asunto Oy Kivakatu 2	100,00 %
Kiinteistö Oy Lahden Sammonkatu 8	100,00 %
Kiinteistö Oy Nastonharjun liiketalo	75,60 %
Kiinteistö Oy Lahden Tiedepuisto	54,60 %
Lahden Rudolf Steiner -koulun Talo Oy	91,70 %
Lahden Terveystalo Oy	91,66 %
Nastolan virastotalokiinteistö Oy	100,00 %
Paavolakiinteistöt Oy	100,00 %
Päijät-Hämeen Ajoharjoittelurata Oy	69,16 %
Radio- ja tv-museosäätiö	50,00 %
Spatium Toimitilat Oy	100,00 %
Lahden Jäähalli Oy	48,64 %

ALUEELLINEN KEHITTÄMINEN

KOKO Lahti Oy	100,00 %
Lahti Events Oy	100,00 %
Lahden seutu - Lahti Region Oy	52,90 %
Lahden Seudun Kehitys Oy LADEC	75,90 %
Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä	63,86 %
Salpaus-palvelut Oy	63,86 %
Päijät-Hämeen liitto kuntayhtymä	56,44 %

OSAKKUUS- JA OMISTUSYHTEISYHTEISÖT

C-Ella Oy	33,33 %
e-Protech Oy	30,00 %
One1 Oy	40,20 %
POLA Energy Assets Oy	50,00 %

INFRASTRUKTUURIN YLLÄPITO

Kiinteistö Oy Hansaparkki	56,88 %
Kiinteistö Oy Lahden Siltavouti	100,00 %
Lahden Pysäköinti Oy	100,00 %
Lahden Sairaalaparkki Oy	81,89 %
Lahti Aqua Oy	100,00 %
Aqua Palvelu Oy	100,00 %
Aqua Verkko Oy	100,00 %
LABIO Oy	83,43 %
Lahti Energia Oy	100,00 %
LE-Sähköverkko Oy	100,00 %
Pilke Energia Oy	100,00 %
Koskipower Oy	100,00 %
Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy	58,58 %

55

konserniyhteisöä

Tytäryhtiöt	39
Säätiöt	1
Kuntayhtymät	5
Osakkuus- ja omistusyhteisyyshyöteisöt	4
Yhdistelemättömät yhteisöt	6

PALVELUTUOTANTO

Eteva kuntayhtymä	4,66 %
Hollolan-Lahden vesilaitos kuntayhtymä	40,00 %
Lahden Konservatorio Oy	50,57 %
Lahden Työn Paikka Oy	100,00 %
Provincia Oy	65,04 %
Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy	79,46 %
Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy	79,46 %
Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä	52,34 %
Päijät-Hämeen Tekstiilihuolto Oy	52,34 %
Työterveys Wellamo Oy	61,85 %

YHDISTELEMÄTTÖMÄT YHTEISÖT

Asunto Oy Kittilän Petsukka	33,33 %
Kiinteistö Oy Lahden Laiturikadun Pysäköinti Oy	32,64 %
Kiinteistö Oy Villähteen liikekeskus	29,00 %
Nordic Innovation Accelerator Oy	31,01 %
Riihelän Huolto Oy	39,25 %
Seponkadun pysäköinti Oy	26,00 %

TAPAHTUMIA TILIKAUDELTA

- Koronapandemiasta johtuvat kokoontumisrajoitukset, etätyösuositukset ja koulujen etätyöskentelyyn siirtyminen pudottivat liikevaihtoa tukipalveluyhtiöissä, Lahden Pysäköinnissä ja Työterveys Wellamossa. Rajoitusten suurimmat vaikutukset kohdistuivat KOKO Lahti Oy:n ja Lahti Events Oy:n tapahtumaliiketoimintaan. Yhtiöt ovat reagoineet tilanteeseen mm. työjärjestelyin, lomautuksin ja kulusäästötoimenpitein.
- Lahti Energia yhdisti voimansa kymmenen muun toimijan kassa ja uusi sähkön myynti- ja asiakaspalveluyhtiö Oomi Energia aloitti toimintansa 1.4.2020.
- Lahden Talot-konserni on jatkanut rakennuskantansa hallittua uusimista luopumalla vanhemmasta asuntokannasta ja uudiskohteita on rakennettu Saimaankadulla, Niemen kampusalueella ja Rakokivessä.
- Lahden kaupunki luovutti apporttiluovutuksena omistamansa Lahden Jäähalli Oy:n osakkeet Spatium Toimitilat Oy:lle osana konsernirakenteen tiivistämistä. Vastineeksi kaupunki merkitsi Spatium Toimitilat Oy:n osakkeita.
- Lahti Aqua-konsernin toimitilojen saneeraus valmistui.

TULOSLASKELMA

1 000 €	TP 2020	TP 2019	Muutos %
Toimintatuotot	569 747	616 971	-7,7 %
Toimintakulut	-1 144 103	-1 178 665	-2,9 %
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-763	-9	-8078,1 %
TOIMINTAKATE	-575 119	-561 703	-2,4 %
Verotulot	500 220	471 650	6,1 %
Valtionosuudet	281 981	229 519	22,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-17 740	-16 799	5,6 %
VUOSIKATE	189 341	122 668	54,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-123 654	-117 359	5,4 %
Satunnaiset erät	18 297	-415	4510,0 %
TILIKAUDEN TULOS	83 985	4 894	1616,1 %
Tilinpäätössirrot	-138	-3	-4582,9 %
Tilikauden verot	-1 471	-5 493	73,2 %
Laskennalliset verot	-4 688	-2 229	-110,4 %
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-126	-532	76,4 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	77 562	-3 363	2406,2 %

Toimintatuotot/
toimintakulut
49,8 %

Vuosikate/poistot
153,3 %

Vuosikate €/asukas
1 577 €

RAHOITUSLASKELMA

Investointien tulo-rahoitus

87,7 %

Lainanhoitokate

2,4

Kassan riittävyys

34,5 pvä

1 000 €	TP 2020	TP 2019
Toiminnan rahavirta	201 625	112 788
Vuosikate	189 341	122 668
Satunnaiset erät	18 297	-415
Tilikauden verot	-1 471	-5 493
Tulo-rahoituksen korjauseurat	-4 543	-3 972
Investointien rahavirta	-195 616	-211 482
Investointimenot	-217 373	-253 956
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 383	628
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20 374	41 846
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	6 009	-98 694
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	2 563	519
Lainakannan muutokset	50 531	31 546
Oman pääoman muutokset	-61	-62
Muut maksuvalmiuden muutokset	207	1 012
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	53 240	33 015
Rahavarojen muutos	59 248	-65 679
Rahavarat kauden lopussa	137 405	78 157
Rahavarat 1.1.	78 157	143 836
Rahavarojen muutos	59 248	-65 679

Omavaraisuusaste

31,8 %

Suhteellinen
velkaantuneisuus

110,6 %

Konsernin lainat €/asukas

10 359 €

1 000 €	TP 2020	TP 2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 008 123	1 928 949
Aineettomat hyödykkeet	88 457	18 293
Aineelliset hyödykkeet	1 780 520	1 789 494
Sijoitukset	139 146	121 161
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	942	374
VAIHTUVAT VASTAAVAT	241 175	187 541
Vaihto-omaisuus	10 853	10 611
Saamiset	92 918	98 773
Rahoitusarvopaperit	35 357	12 363
Rahat ja pankkisaamiset	102 048	65 794
VASTAAVAA	2 250 240	2 116 863
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	700 148	622 913
Peruspääoma	437 196	437 196
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	13	13
Arvonkorotusrahasto	1 036	1 447
Muut omat rahastot	11 910	11 772
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	172 431	175 848
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	77 562	-3 363
VÄHEMMISTÖOSUUDET	12 737	12 866
PAKOLLISET VARAUKSET	29 762	23 420
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	5 031	4 248
VIERAS PÄÄOMA	1 502 562	1 453 417
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 257 222	1 204 157
Lyhytaikainen vieras pääoma	245 340	249 261
VASTATTAVAA	2 250 240	2 116 863

LAHDEN-KONSERNI

KOKONAISTULOT JA –MENOT

LASKELMA

Kokonaistulot ja -menot laskelma kuvaa rahanlähteitä ja -käyttöä

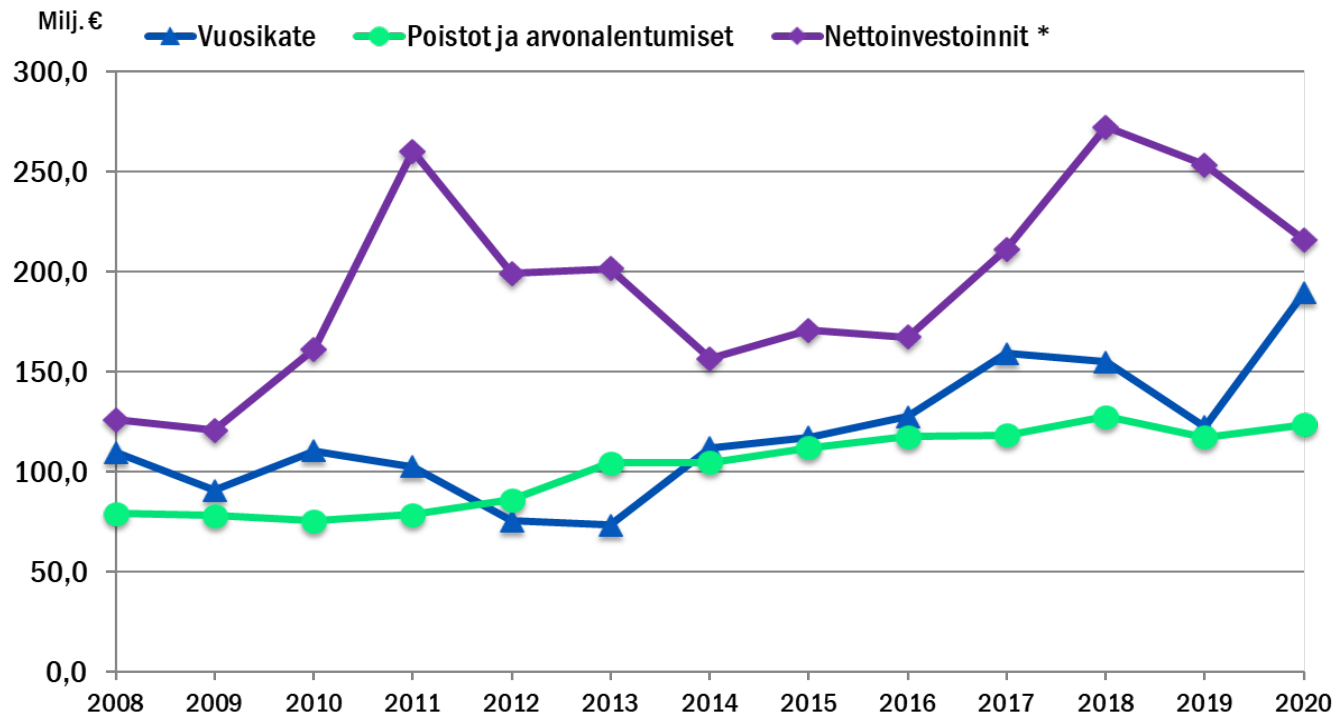
Kokonaistulot	1 504,4 milj. €
Kokonaismenot	1 445,3 milj. €
Erotus	59,0 milj. €

Suurin tuloerä toimintatuotot	37,9 %
Suurin menoerä toimintakulut	79,2 %

Kokonaistulot ja -menot, 1 000 €	2020	%	2019	%
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	569 747	37,87 %	616 971	42,34 %
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-763	-0,05 %	-9	0,00 %
Verotulot	498 749	33,15 %	466 157	31,99 %
Valtionosuudet	281 981	18,74 %	229 519	15,75 %
Korkotuotot	415	0,03 %	512	0,04 %
Muut rahoitustuotot	5 559	0,37 %	5 886	0,40 %
Satunnaiset erät	18 297	1,22 %	-415	-0,03 %
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 383	0,09 %	628	0,04 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	20 374	1,35 %	41 846	2,87 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	2 564	0,17 %	544	0,04 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	106 057	7,05 %	95 691	6,57 %
Kokonaistulot yhteensä	1 504 362	100,00 %	1 457 330	100,00 %
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	1 144 103	79,16 %	1 178 665	77,34 %
Korkokulut	19 266	1,33 %	19 194	1,26 %
Muut rahoituskulut	4 448	0,31 %	4 003	0,26 %
Tulorahoituksen korjauserät	4 543	0,31 %	3 972	0,26 %
Investoinnit				
Investointimenot	217 373	15,04 %	253 956	16,66 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0	0,00 %	25	0,00 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	65 923	4,56 %	64 161	4,21 %
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-10 397	-0,72 %	-16	0,00 %
Oman pääoman muutokset	61	0,00 %	62	0,00 %
Kokonaismenot yhteensä	1 445 320	100,00 %	1 524 022	100,00 %

VUOSIKATE, NETTOINVESTOINNIT JA POISTOT

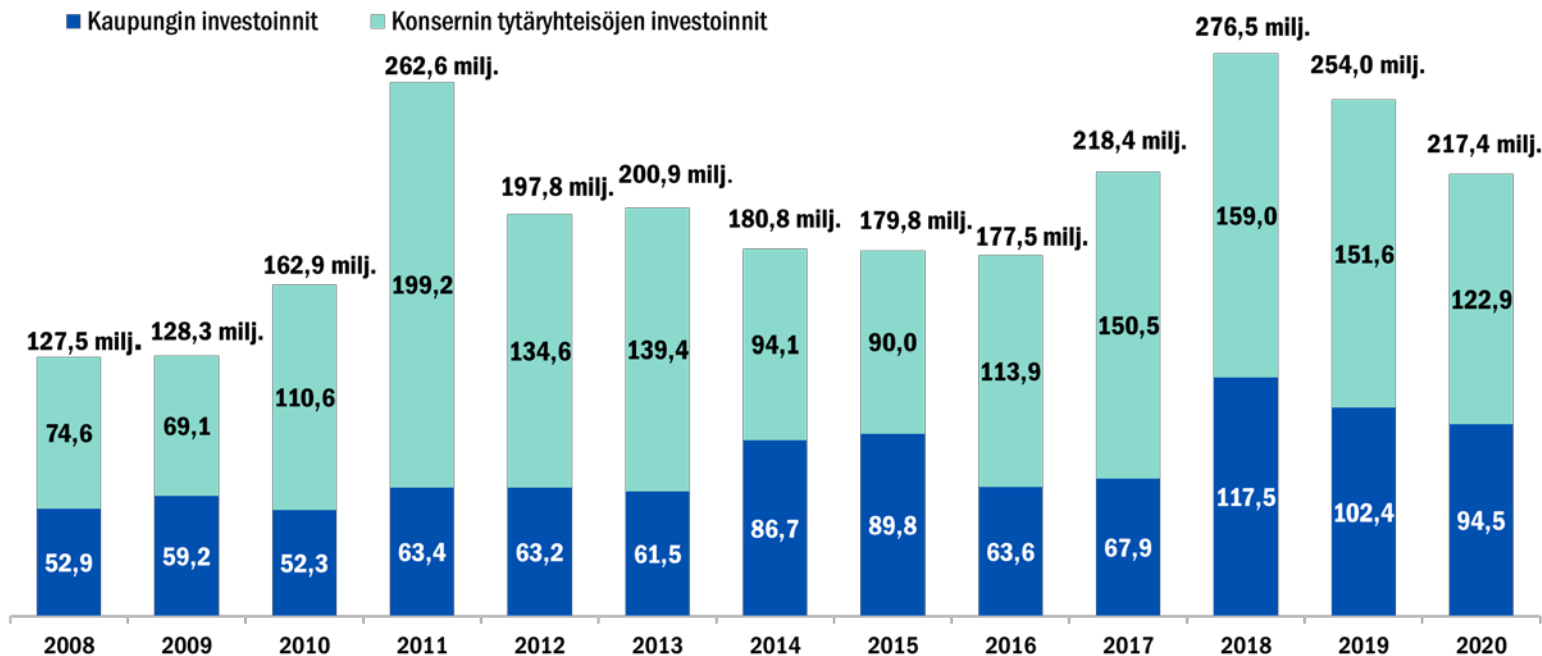
VUOSIEN 2008-2015 OSALTA YHDISTELTY LAHDEN JA NASTOLAN TILINPÄÄTÖSTIEDOT

* Nettoinvestoinnit=Bruttoinvestoinnit-Rahoitusosuudet

INVESTOINTIMENOT 2008–2020, ilman konsernieliminoiteja

VUOSIEN 2008-2015 OSALTA YHDISTELTY LAHDEN JA NASTOLAN TILINPÄÄTÖSTIEDOT

MERKITTÄVIMMÄT INVESTOINTIKOhteet 2020

- **Lahti Energia Oy –al konserni**
 - Konsernin investoinnit olivat yhteensä 58,0 milj. euroa, joista merkittävin oli 23,3 milj. euron sijoitus uuteen sähkön vähittäismyyntiyhtiöön.
 - Tuotannon investoinnit olivat 14,0 milj. euroa ja kohdistuivat edellisvuoden tapaan pääosin Kymijärvi III –biolämpölaitoksen rakentamiseen.
 - Lämpöliiketoiminnan investoinnit olivat 5,0 milj. euroa. Verkonrakentamisessa painopiste oli perusparantamisessa ja muutostöissä.
 - Voimaosakeyhtiöihin tehdyt sijoitukset olivat yhteensä 4,3 milj. euroa. Lisäsijoituksia tehtiin EPV Energiaan, Voimaosakeyhtiö SF:ään ja Suomen Hyötytuuleen.
 - LE-Sähköverkko Oy:n kokonaisinvestoinnit olivat 9,1 milj. euroa. Jakeluverkon investoinneista valtaosa liittyi vanhan verkon uusimiseen ja keskeisten keskijänniteilmajohtojen maakaapelointiin.
- **Lahti Aqua Oy –al konserni**
 - Kokonaisinvestoinnit olivat 11,7 milj. euroa
 - Investoinnit vesikonserniin kohdistuivat pääasiassa Aqua Verkko Oy:n investoinneista vesihuoltoverkon uudis- ja saneerauskohteisiin sekä yhtiön toimitilan saneeraukseen
- **Lahden Talot Oy –al konserni**
 - Vuosi 2020 oli uudiskohteiden investointien määrällä mitattuna Lahden Talojen historiassa ennätysellinen: yhteensä 300 uutta asuntoa, joista 110 suunnattiin opiskelija-asumiseen. Uustuotantoinvestointien arvo ylitti 35 milj. euroa.
 - Lahden Talojen uudiskohteilla on A-energialuokan tunnus ja uudiskohteisiin rakennettiin myös aurinkopaneelivoimalat, joiden tuottamaa sähköä käytetään paikallisesti muun muassa rakennuksen viilentämiseen ja talotekniikkaan.

KONSERNIYHTIÖIDEN NÄKYMÄÄ

- Lahti Energia Oy:n lähivuosien merkittävimmät investoinnit kohdistuvat lämpö- ja sähköverkkojen ylläpitoon ja laajentamiseen, sekä osakkuusyhtiöiden kautta sähköntuotantoon painottuen tuulivoimaan ja ydinvoimaan.
- Lahti Aqua jatkaa strategiansa mukaisesti vesihuoltotoiminnan kehittämistä ja integroitumista toiminta-alueellaan. Veden myynnin ja jäteveden käsittelyn ennakoidaan pysyvän nykytasolla.
- Lahden Talojen kehityksen arvioidaan jatkuvan olosuhteisiin nähden vakaana ja ennakoitavana. Suunnitelman mukaisten uudiskohteiden investointien arvo vuonna 2021 on yli 25 miljoonaa euroa.
- Koronapandemiaan liittyvät rajoitukset vaikuttavat KOKO Lahti Oy:n liiketoimintaan myös vuonna 2021. Tapahtumia on peruttu, siirretty tai muutettu virtuaalisiksi. Tällä hetkellä vaikutukset ulottuvat vuoteen 2024 saakka.
- Päijät-Hämeen Ateriapalveluihin tulee vaikuttamaan sote-ateriapalveluiden kilpailutus.
- Salpakierto Oy:n (entinen Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy) maa- ja kiviainesten vastaanottoon ja kierrätykseen keskittyvä tytäryhtiö Salpamaa Oy on aloittanut toimintansa 1.1.2021.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja
Pekka Timonen

LAHTI